

Koncepce vedení DAMU v letech 2025-2029

doc. Mgr. Daniela Jobertová, Ph.D.

Dovoluji si předložit koncepci, jejímž prostřednictvím bych chtěla sdílet své přemýšlení o DAMU jako o **škole** pro **divadlo**. A z obojího především o **škole**, k péči o niž si troufám hlásit se právě proto, že není divadlem, ale školou – a to dokonce vysokou. Ne všechno lze snadno vyjádřit a popsat běžnou řečí, ačkoliv se o to budu na následujících stránkách snažit. Proto předem děkuji všem, a zejména Akademickému senátu DAMU jakožto výběrové komisi svého druhu, že na můj jazyk – který je jazykem DAMU jako **vzdělávací instituce** – přistoupí.

Text níže je pečlivou **syntézou** toho, co považuju za důležité pro celou fakultu, nikoliv **soupisem** jednotlivostí. Věřím, že právě proto je **koncepcí**.

V této souvislosti připojím jedno upozornění: jen okrajově se dotknu toho, co je leitmotivem každé diskuse, tedy **financování** a **prostoru**, ačkoliv to samozřejmě pro celou fakultu **je** nesmírně důležité. O pociťované nedostatečnosti obojího dobře vím. Ostatně u rozhodnutí AS AMU vedoucího k navýšení rozpočtu DAMU jsem před třemi lety osobně byla – a snad k němu i jako senátorka v diskusích nemálo přispěla. Stejně tak jsem byla u mnoha snah o rozšíření prostor, ať již se jednalo o Nákladové nádraží Žižkov, bývalý Dům kultury těla na Klárově, činžovní dům v Růžové ulici; teď zrovna jsou v hledáčku Kasárna Karlín. Zázračná řešení neexistují: s něčím může pomoci cílený fundraising, s něčím pronájemy a partnerství, obojí s jistými výhodami i omezeními.

DAMU není ani *start-up*, ani *still-life*: je to **ekosystém**. Doufám, že se mi podaří prokázat, jak citlivě vnímám jeho permanentně křehkou rovnováhu i pravidelná protichůdná pnutí, a veškerou tu mnohost sídlící na jedné společné překypující adrese.

Obsah

Étos DAMU	3
Tři stavy	3
Stav první – studentský	3
Studentský hlas	4
Absolutorium	4
Studijní úvazek	5
Stav druhý – pedagogický	5
Rozsah výuky	6
Pedagogická cesta	6
Učit (se) učit	7
Stav třetí – nepedagogický	7
Podpora podpoře	8
Chytré nástroje	8
Peníze z evropského nebe	8
Vnitřní mapa DAMU	9
Kolegium	9
Akademický senát	10
Umělecká rada	10
Plénium garantů	10
Komise pro vnitřní hodnocení	11
Proděkanský tým	11
Divadlo (a) DISK	12
Svět kolem DAMU	13
Umělecké vysoké školy	13
Umělecké fakulty vysokých škol	13
Mezinárodní partneři	14
Začalo to kukátkem	14
.. a životopis volnou přílohou	16

Étos DAMU

O práci děkana či děkanky mám představu, která snad není vzletnou a vznešenou iluzí, ale racionální a pragmatickou vizí. Děkan/ka ze své pozice

- řeší velké, větší, největší průšvihy (5 %),
- reaguje na měnící se požadavky zejména legislativního prostředí (10 %),
- řeší operativu a standardní běh školy (50 %),
- koordinuje rozvoj školy podle jejího strategického záměru a s ním sladěné vlastní koncepce (30 %),
- dělá si málo, malinko, malilinko radost (5 %)

Děkan či děkanka fakulty nedělá obsah vzdělávání, byť za něj ze zákona odpovídá. Ten dělají lidé, kteří se na fakultě dennodenně setkávají, a z toho, jak o toto společenství pečují, vzniká **étos fakulty**. Svoji koncepci jsem proto přirozeně postavila nikoliv na tom, jaké divadlo se na DAMU bude učit, či jaký výzkum se na ní bude uskutečňovat, anebo ještě jaké tuzemské a mezinárodní kontakty budeme rozvíjet – byť vedení fakulty pomáhá dveře do světa odemknout a udržuje je otevřené. Záměrně jsem ji postavila na shrnutí toho, jak je podle mě zapotřebí v nadcházejícím období **pečovat o lidi, kteří na DAMU žijí** – a velmi dobře vím, že pro mnohé je to slovo “žijí” opravdu jen velmi lehká nadsázka. Je to úhel pohledu, který mi dává největší smysl.

Tři stavy

Stavy, které se zde setkávají, jsou tři: první tvoří studující, druhý vyučující; “třetím stavem” pak chápu všechny ty, kdo se na nepedagogických pozicích starají o provoz školy. Počty, které v textu uvádím, vycházejí z veřejně dostupných zdrojů (hlavně z webových stránek a výroční zprávy AMU 2023), a také z mých vlastních, snad dost poučených odhadů; ostatně nejde tu o přesná čísla, ale o rámcovou představu, jak velké naše společenství je.

Při koncepčním uvažování se většinou uchyluji k vizualizacím a metaforám. Stalo se mi to i tentokrát, a musela jsem se rozhodnout mezi dvěma obrazy: mezi obrazem soustředných kružnic s vrstvami poskládanými do cibule, a obrazem rovnostranného trojúhelníku jako tvaru, který věru nemá o symbolický rozměr nouzi. První obraz je hierarchický: uprostřed v “jádro” studenti, kolem nich “se točí” pedagogové, a třetí vrstva administrativy to všechno “chrání”. Druhý obraz je nehierarchický, a právě proto mě uspokojuje víc: v mém trojúhelníku každý stav tvoří jeden vrchol, a aby celek zůstal celkem, je zapotřebí, aby všechny vrcholy pomyslně držely – a možná se dokonce “držely za ruce”.

Chci tedy o DAMU přemýšlet jako o nerozpojitelném trojúhelníku lidí, kteří bez sebe prostě a jednoduše nemohou být, a nastítnit hlavní oblasti péče o ně, tak jak jsem v posledních několika letech – snad správně – jejich potřeby navnímal.

Stav první – studentský

DAMU je domovem 466 studentů: 277 v bakalářských, 142 v magisterských, 47 v doktorských studijních programech, ukotvených na sedmi katedrách. Ty jsou výrazné – byť ne úplně – soběstačné; jinými slovy, studenti napříč katedrami se v zásadě navzájem nepotřebují proto, aby mohli studovat a své studium zakončit uměleckým výkonem. Téměř vše, co se děje mezi katedrami, je otázka rozhodnutí, dobré vůle, zájmu, zvědavosti, chuti. Že je nutné to podporovat asi netřeba zmiňovat. Svou péči o studenty tedy nevážu k jednotlivým katedrám a jejich specifikům, ale snažím se najít to, co platí horizontálně, pro celou fakultu.

Studentský hlas

Na všech katedrách trávíme se studenty obrovské množství času a řadu problémů či bolístek se dozvídáme průběžně a za pochodu – a průběžně a za pochodu je i řešíme. Tuto výhodu má málokterá velká vysoká škola. Všechno se ale nedá řešit zatepla: někdy je zapotřebí nakázat si časový odstup, třeba konec semestru nebo roku, někdy širší kontext, třeba lepší pochopení a využití nějakého celoškolského předpisu. Před několika lety se do popředí explicitně dostaly citlivější otázky než jen organizace studia, jako míra stresu (která je do určitého bodu motivující, ale od určitého bodu a při delším trvání kontraproduktivní) či mocenské konstelace (ačkoliv v mocenských pozicích jsme celý život, a jestli nám v nich něco pomáhá, tak je to férovost, transparentnost a obyčejná lidská slušnost). Nemusím to připomínat – klasickou optikou prostě nastal okamžik krize. Studentská evaluace, která již v té době fungovala, byť na různých katedrách různě, dostala další impuls.

Velmi oceňuji dosavadní snahy vést diskusi formou otevřeného setkávání s co nejširším společenstvím studujících, ale ze zkušenosti vím, jak obtížné je zajistit její strukturovanost, koncepčnost a udržitelnost. Domnívám se proto, že děkanovi či děkance chybí systematický poradní (diskusní, oponentní atd.) vícehlasý studentský partner, který by dokázal – jak je to běžné na zahraničních, ale už i na mnoha českých školách – jednotlivé studentské hlasy spojit do jedné (ne nutně ve všem jednotné) studentské reprezentace. Hlavním předpokladem je, že zapojení studenti a studentky překročí hranice svých kateder a budou se jistou dobu starat i o věci veřejné, či společné; to ostatně učinil každý studentský senátor a každá studentská senátorka.

Chci tedy v první řadě studentské komoře Akademického senátu DAMU navrhnout, abychom společně definovali platformu, kde bude vedení školy se studenty komunikovat a spolupracovat: strukturovaně, koncepčně a udržitelně, protože jinak se společnému přemýšlení a spolupráci obtížně dává směr. Je na nás, abychom si řekli, zda to bude právě studentská komora (např. s přispěním studentské členky fakultní Komise pro vnitřní hodnocení), nebo jestli společně vsadíme na potenciál čerstvě vzniklého STRKU a jeho prostřednictvím "investujeme" do vytvoření sítě katederních studentských ambasadorů a ambasadek (která ostatně už řadu let pěkně funguje na FAMU). Osobně budu hledat variantu, která zajistí udržitelnost, které bude minimálně hrozit nebezpečí formálnosti a která bude přirozeně reagovat na životní cykly kateder. Studenti přicházejí a odcházejí, a je to tak správné!

Absolutorium

Některé zvyklosti se těžko mění či posouvají, obzvláště když už si nikdo nepamatuje okamžik jejich nastavení. Něco přece nějak vždycky bylo – takže třeba zkratky VŠKP a SZZ jsou součástí našich životů, byť nikdo je za členy rodiny ani přátele nepovažuje, a pravděpodobně je nepovažuje ani za tu nejsmysluplnější bránu ven ze školy. Jsme ale v době, kdy se věci opravdu mění, neboť technologická revoluce na nás nebude čekat. Umělá inteligence dnes píše texty (a to v nejrůznějších žánrech), kreslí obrazy (a dokonce je rozhýbává), skládá hudbu (a plodí nejrůznější zvuky). Živé umění tím nevytlačuje, ale přesto významně tvaruje prostor kolem něj, a hlavně bude mít další dopad na zájmy, vnímavost a očekávání diváků; jinými slovy, bude ovlivňovat způsob, jakým lidé tráví volný čas, přesune akcenty.

Nechystám se povinně zahrnout práci s AI do studijních programů, ačkoliv jsem ve spolupráci s knihovnou iniciovala dva workshopy pro pedagogy, kteří s ní doposud nepřišli do styku. Ostatně vím, že vstup AI do umění má být předmětem jednoho z operačních programů, o které AMU momentálně usiluje. Hodlám ale otevřít debatu o písemných diplomových pracích, neboť dva roky po nástupu Chatu GPT by se škola měla udělat odvážnější krok, než jakým je stručné doporučení, že se využití umělé inteligence má přiznat. Zejména bakalářská práce jako závěrečné cvičení, které občas nemá oporu v potřebách praxe a které pro ni tím pádem není vůbec potřebné, působí v kontextu mnoha našich oborů opravdu anachronicky. Jsem věru poslední, kdo psaní považuje za zastaralou disciplínu, stavím se ale proti jeho inflaci, nota bene v době generativní AI. A pokud je na řadě oborů a kateder

nutné schopnost psát dál rozvíjet, není diplomová práce vůbec žádnou zárukou toho, že se to opravdu podaří.

Takováto změna je velmi rázným zásahem do studijních programů, a možná i do Studijního a zkušebního řádu AMU, kterým se všichni řídíme. Bez velmi důkladné diskuse se neobejde – s garanty, vedoucími kateder, rektorem, a také s ostatními fakultami. Nedokážu si ale představit, že by nenastala, a hlavně že by DAMU, potažmo AMU, toto téma nevnímala jako výzvu a příležitost.

Studijní úvazek

Celá fakulta si před několika lety prošla novými akreditacemi, tedy schválením toho, co a jak se bude učit. Na některých katedrách se obsah studia změnil hodně, na jiných málo; někde se původní studijní plán rozštěpil do specializací; někde se změnilly důrazy na předměty nebo skupiny předmětů; někde se objevily úplně nové oblasti zájmu. Zároveň však i nadále zaznívá – byť ne pravidelně a odevšad – konstatování ne úplně realisticky nastavené studijní zátěže; tu a tam je žádoucí něco ubrat, přehodit do jiného semestru, a může vzniknout potřeba dělat i větší změny. Studijní programy nemají být neměnné, mají se průběžně vyvíjet.

V období 2025–2029 DAMU čeká prodloužení akreditací. Je to příležitost říci si, jestli to, co učíme, a jak to učíme, odpovídá praxi. A také si přitom je dobré potvrdit, jestli se to celé před několika lety nastavilo tak, aby studijní plány nebyly přeplněné nebo nevyvážené. Už teď máme k ruce výsledky hodnocení, která se na mnoha katedrách v posledních letech dělala, ne vždycky se však týkala nově nastavených studijních plánů. Ukazuje se, že u odhadování předpokládaného rozsahu samostatné práce studujících se občas míváme s realitou jejich životů; když zavádíme nové předměty, ne vždy rušíme či omezujeme ty stávající. Navíc obsahově podobné či srovnatelné předměty mohou mít na různých katedrách velmi odlišnou kreditovou hodnotu.

Všechny studijní programy DAMU vyžadují pravidelnou a intenzivní přítomnost ve škole. Nesnadno se to slučuje s dalším životem studujících, a situace nebude lepší: i při největší skromnosti je třeba bydlet a jíst. Způsobů, jak v případě potřeby vyšetřit trochu času pro život mimo DAMU, je mnoho: převedení předmětu z povinného na povinně-volitelný, chytřejší využívání tzv. blended-learningu, studijních materiálů ve formátu podcastu, které se skvěle hodí třeba do vlaku domů, blokové výuky ... a někdy právě i rozhodnutí, že něco se už učit nebude, nebo velmi odlišně. Všechny akreditace DAMU jsem četla, s většinou jsem dokonce v nějaké fázi přípravy pomáhala, a vím, jak bylo odhadování zátěže obtížné. Chci proto před reakreditacemi se všemi garanta a garantkami a vedoucími kateder a ve spolupráci se studenty současný stav analyzovat a tam, kde bude patrné výrazné "přetékání" povinností až za hranice zdravého stresu, přispět ke smysluplným úpravám.

Stav druhý – pedagogický

Setkává se nás na DAMU nemálo. Akademických pracovníků a pracovník s různými tituly a různými úvazky, naplňovanými v předmětech tvůrčích, technických či teoretických, je ve škole 128. Patří k nám externisté, a v mnoha ohledech nenahraditelní, či nahraditelní pouze někým stejně nenahraditelným; odhaduju jejich počet na 250 každý semestr, s dohodami v různém rozsahu, od nárazových krátkých vstupů po pravidelnou intenzivní výuku. Počet studentů na jednoho pedagoga je více než příznivý; i díky tomu pracujeme často metodami, které jsou považovány a prokázány jako účinné a inspirativní, podle potřeby daného předmětu – tedy v týmech, tandemech, individuálně. A na rozdíl od výzkumných univerzit valná část pedagogů svoji tvůrčí činnost vykonává mimo školu, v umělecké praxi, a svůj pracovní čas dělí mezi dva zaměstnavatele; volání divadla ze světa mimo školu je velmi, převelmi silné.

Rozsah výuky

Jsem přesvědčená o tom, že při společném soužití potřebujeme pravidla – a záměrně neříkám, že pro společné soužití potřebujeme *předpisy*. Podle pravidel hrajeme hry, podle jistého typu pravidel děláme i divadlo. Pravidla a společné rámce, kterým všichni rozumějí, považuju i za základ spravedlivého a předvídatelného rozhodování.

Na DAMU se vedoucí kateder těší velké rozhodovací svobodě. Je s ní ale spojená řada šedých zón, které tyto pozice nečiní vždy komfortními. A oblast, ve které dlouhodobě chybí právě rámce, je rozsah výuky: tedy stanovení toho, kolik (minimálně a maximálně) má vyučující odučit a mít přitom jistotu, že stejný rozsah platí i pro vyučující/ho na jiné katedře, se stejnou náplní práce. V současné době neexistuje žádná opora, která by vedoucím kateder alespoň částečně pomáhala v tom, čemu se říká řízení lidských zdrojů – a to jak při nabírání nových pedagogů a pedagožek, tak při organizování života katedry a dělbě práce na ní. Tuto praxi mnohé kolegyně a mnozí kolegové dlouhodobě a oprávněně kritizují, a kritizuje ji řada vedoucích kateder. Na případný argument, že “to prostě nejde”, nelze odpovědět jinak, než že to nějak jít musí, a dá se to vymyslet a nastavit: DAMU se přece má chovat jako standardní zaměstnavatel, který ví, jakou práci jakému zaměstnanci zadává, a zároveň zajistí srovnatelnost pozic. Velmi intenzivně proto vnímám poptávku řady kateder DAMU po férovém a transparentním nastavení napříč celou fakultou. Situace, kdy jediným manažerským nástrojem vedoucího katedry je vlastními silami vytvořená tabulka bez jakéhokoliv poměrování s okolním světem (maximálně s přátelským porovnáním se světem vedlejší katedry), je něco, co by institucionální kultura vysoké školy neměla v dnešní době připustit.

Hned zkraje funkčního období chci tuto otázku otevřít – a není to s cílem odebírat pravomoci a ukrajovat ze svobody rozhodování vedoucích kateder. Ty naopak vnímám jako tým, se kterým je zapotřebí o standardní, normální personalistice začít mluvit, a který by rozumně nastavený rámec mohl naopak odbřemenit. Vedoucí katedry má totiž ve vínku obrovské množství rozhodování, kde může svobodnou vůli, vlastní názor i potřeby uplatnit. Není proto zapotřebí být navíc v citlivých momentech rozhodování o lidech opakovaně stavěn/a do situací, pro které škola jako instituce nenabízí žádnou oporu. Každá rozhodovací situace je o nějakém výdeji energie, a jsem přesvědčená o tom, že společné rámce mohou být v tomto smyslu personalisticky – a vlastně i lidsky – ekologické.

Pedagogická cesta

Stejně tak jako vnímám předchozí bod coby oporu pro vedoucí kateder, je nutné konečně vybudovat rámcovou oporu pro vyučující při jejich “cestě školou”. Její neexistence je další dlouhodobě vnímaný nedostatek, a zmiňují ho opět jak vyučující, tak vedoucí kateder. Vyučující se školu “učí” za pochodu, metodou pokusů a omylů, doptáváním u kolegyň a kolegů, tedy – a hlavně – bez nějaké systematické péče. Momentů, kdy člověk něco dělá poprvé, je řada. Namátkou: *jsem externista, poprvé hodnotím studující a nemám sebemenší představu o nějaké škále; poprvé mám odpovědnost za dvouseměstrální předmět, který se propisuje do státní zkoušky, co to, proboha, znamená; poprvé vedu diplomovou práci; poprvé předsedám komisi pro přijímací řízení; začínám vést katedru, pomoci!; poprvé na katedru přijímám novou pedagožku; poprvé garantuji studijní program; poprvé školím doktoranda nebo doktorandku. Ale také: vracím se do školy po mateřské či rodičovské dovolené, a potřebuji podporu; a samozřejmě zrcadlově: vrací se mi na katedru kolegyně či kolega z mateřské či rodičovské dovolené, a chci, abychom to co nejlépe zvládli. Záměrně neuvádím školení v KOSu, protože zrovna KOS je z hlediska opory zajištěný – a kolegové z PC připraveni pomoci kdykoliv kdekoliv a s čímkoliv!*

Plno podpory poskytují na konkrétní dotaz konkrétní lidé – ať už přímo na katedrách, nebo z oddělení studijního, grantového, zahraničního, a je tomu tak dobře. Přesto ale chybí rozcestník, kam by se člověk vždy mohl obrátit sám, a který by i těm, kdo pomoc – často opakovaně – poskytují, mohl ulevit. Ostatně i oni a ony se někdy střídají, přicházejí a odcházejí, a předávání zkušeností a postupů není

vždycky splavné – spíše naopak. Přitom na AMU podobné iniciativy existují, a určitě je možné se jimi inspirovat; není nutné všechno znovu a znovu vymýšlet a stavět na zelené louce. Postesknutí, že škola lidem v mnoha ohledech neposkytuje vodítka, a staví je tak do ne úplně příjemných situací, jsem slyšela mnohokrát: a to jak od těch, kteří na ní podobně jako já strávili čtvrt století, tak od těch, kdo se do těchto situací dostávají dnes. Je načase to změnit, protože to může úplně prvoplánově šetřit lidský čas – anebo ho líp využít.

Učit (se) učit

Koncept “učící (se) komunity” nesmí vyvolávat obavy, že se někdo chystá vyučující uměleckých a souvisejících disciplín násilím napasovat do kompetenčního rámce. Slyšela jsem ale v minulosti mnohé přesvědčené, nikoliv však plně přesvědčivé výroky: že pedagog nebo pedagožka umění učí už jen tím, že tvoří, a studující, co se na něj dívá, se zároveň i vzdělává (ano, jistě, ale nejen tím, a to zdaleka!); nebo že učit umění nejde, protože všechno je individuální a jedinečné, a jakákoliv didaktika vede k nechtěným standardizovaným výsledkům (přitom víme, že co studující, to jeho či její vlastní mechanismy učení, a platí to naprosto paušálně u každého vzdělávání); v krajních případech i to, že pedagogický výzkum je irelevantní a v uměleckém školství nepoužitelný - což ovšem znamená popření přínosu kognitivních věd a neurověd. Že studujícím “prostě nejde a nejde se to naučit” jsem od vyučujících i samotných studentů a studentek slyšela mnohokrát – a problém opravdu někdy spočívá jen v metodách výuky.

Z odborného setkání k umělecké pedagogice, které jsem ve spolupráci s AVU v loňském roce organizovala, vyplynula řada zkušeností i ne/překvapivých zjištění: např. že dlouhodobě tradovaný přístup “vysokoškolák se musí přizpůsobit jinému způsobu výuky” se hrubě míjí s procesem zrání. Zejména studující bakalářského studia potřebuje pedagoga či pedagožku se základním porozuměním mechanismům učení a tomu, jak je v tomto období – ve věku mezi střední školou a magisterským studiem – využívat. Konkrétní příklad: zaběhnutá praxe na všech vysokých školách, sahající do mlhy dávnověku a spočívající v přesvědčení, že v prvním ročníku je zapotřebí studentům odpřednášet fakta, smysluplnému, a hlavně efektivnímu rozvoji nepomáhá.

Fakulta se v posledních letech začala o vyučující víc starat a ombudsman DAMU připravil řadu workshopů. Bylo to vlastně v mém pedagogickém životě poprvé, kdy mi fakulta nabídla nějaký cílený rozvoj. Neměla jsem ten pocit ostatně sama, jak jsme si coby jejich účastníci a účastnice z různých kateder mezi sebou obratem potvrdili. Myslím ale, že by fakulta sama měla víc vstoupila do péče o podporu pedagogických kompetencí, a nepoužívat k tomu výhradně vnější know-how. Chci vzbudit zájem o to, aby mezi sebou pedagogové začali o tom, jak učí, více mluvit, a případně si to i navzájem začali ukazovat, a to napříč katedrami. Stejně jako na řadě dalších škol – a to nejen těch uměleckých –, vyžaduje pedagogika primárně něco jako talent, ale jako každý talent se dá rozvíjet; stejně jako na řadě dalších vysokých škol – a to i těch uměleckých –, se u nás téma pedagogiky explicitně vine jako tenoučká nit pouze mezi poměrně omezenou komunitou. Ráda bych proto diskusi o tom, co učíme, rozšířila i na to, jak učíme, a maximálně pro ni využila lidi zevnitř, kteří jsou ochotni sdílet, co a hlavně jak učí. Funguje to na řadě škol v Čechách i v zahraničí, není důvod, aby zrovna na DAMU to nešlo; není to o nastavování nějakého dalšího systému, je to spíš o vytvoření reflexů.

Stav třetí – nepedagogický

Pojmů, které označují nepedagogické pracovníky a pracovnice na vysokých školách, jsem zaregistrovala plno, a žádný mě nenadchl: administrátoři a administrátorky, referentky a referenti, tajemníci a tajemnice, úřednice a úředníci, technika, personál ... Nejkratší a zároveň nejméně lidské označení na tři písmenka ani zmiňovat nebudu. Angličtina má termín support staff, zaslechla jsem i termín para-academics. Třetí vrchol rovnostranného trojúhelníku je rovnocenný “třetí stav”, a na DAMU jej tvoří

kolem 60 osob. Spojuji si s nimi oddanost, která ve světě práce není samozřejmá: typicky znamená nejen přítomnost ve škole nejméně 8 hodin denně a mnohdy i víc, ale často další hodiny doma a telefonický helpdesk téměř neustále; administrativně i komunikačně náročnou obsluhu nemalého množství externistů; podporu studujícím i vyučujícím, která často zahrnuje i úkony, kteří by měli dělat oni sami; mnohem lepší znalost předpisů, než lze očekávat od akademické obce, vždyť kolegyně a kolegové na katedrách jsou jakousi výspou studijní agendy. A v neposlední řadě si s nimi spojuji stejné zaujetí pro školu a pro divadlo, které má akademická obec. Bez něj by svoji práci prostě nedělali – však pracovních příležitostí, mnohem lépe placených, není ve vnějším světě málo, a jakýkoliv přivýdělek mimo školu je vzhledem k výše popsanému režimu 12/24 a občas 7/7 opravdu nemožný.

Podpora podpoře

Za život na škole jsem s "třetím stavem" strávila hodně užitečného času, ať už na katedře, na fakultě, nebo na rektorátu. A občas mě tento personál s velmi lidskou tváří doslova zachránila, péči o něj proto považuji přinejmenším za splácení dlouhodobého dluhu. Zaručit komfortní pracovní prostředí není tak snadné, jak na první pohled vypadá. Začíná to srozumitelnou informací o pracovní náplni už při náboru – a ukazuje se, že bez testování některých kompetencí se to neobejde –, pokračuje to pečlivým onboardingem během prvního pracovního roku, průběžnými a pedagogicky dobře vystavěnými školeními – což je věru netriviální úkol –, a třeba také nabízením příležitostí podívat se jinač: na jinou školu v Čechách i v cizině. Dodnes mě těší, že se mi před několika lety podařilo zařadit kolegyním ze všech tří fakult, které na vlastní kůži zakusily akreditační kolotoč, zahraniční cesty do škol v Dánsku, Švýcarsku a Holandsku. Cesta nepedagogická má na DAMU jiné zastavení než cesta pedagogická, jiné milníky a jiný harmonogram, ale má být cestou rozvoje a seberozvoje, ba dokonce celoživotního učení. Tak to i vnímám a chci tomu maximálně pomoci.

Chytré nástroje

Bez elektronizace se neobejdeme; dokonce by se dalo říct, že bez elektronizace nepřežijeme. Tvzení, že malá umělecká škola nic takového nepotřebuje, zaznívá z doby jiné: minulé. Právě proto, že naše administrativa vykonává plno nejrůznějších „úředních“ věcí, a přitom je stále ve velmi intenzivním kontaktu se studujícími i vyučujícími, je zapotřebí všechno, co se dá dělat automatizovaně, automatizovaně prostě dělat. Mnozí ještě zažili a pamatují výrobu akreditačních spisů, kdy kolegyně na katedrách trávily měsíce získáváním informací od vyučujících, a potom je vkládaly do nekonečných formulářů. Podařilo se mi jako prorektorce vymyslet, prosadit a zavést elektronický nástroj, který toto všechno v dostatečné kvalitě udělá sám.

Přesvědčila jsem se, že chytré používání chytrých nástrojů usnadní práci – ať už jde o tzv. reporty ze systémů s daty, která potřebujeme pro něco použít, nebo softwary typu beey.io, které dokáží zaznamenat a přepsat obsah dlouhé porady, a opět umělou inteligenci, která by na základě dobrých podkladových dat mohla třeba navrhnout první verzi výroční zprávy. To opravdu není text, který by někdo nadšeně psal a někdo jiný nadšeně četl, a když někdo umí psát, a navíc píše rád, je určitě lepší využít to na chytrou propagaci školy. Budu se snažit na fakultě používat pomocné nástroje všude, kde to je možné; nejsem programátor, ale naučila jsem se diskutovat s lidmi o jejich potřebách, definovat zadání, a taky ochotně a ráda testovat prototypy.

Peníze z evropského nebe

V letech 2025-2029 na DAMU přistane řádově 80 milionů z evropských operačních programů. Bude krásné je moci do školy investovat, a zároveň bolavé to celé administrovat. Už jsme si v minulosti vyzkoušeli, že tento typ peněz potřebujeme a využijeme. Úspěšně jsme na DAMU zažili – třeba i s řadou šrámů, odřenin a tu a tam i jizvou – “ópévévévé” a “enpéó”, tedy projekty OP VVV a NPO. Peníze plánované do budoucích let nejsou v zásadě určeny pro vyučující, protože učit musíme za

peníze, které nám dává Ministerstvo školství. Jsou ale určené na zlepšování našeho společného prostředí. Jednak prostředí lidského ("lidské zdroje"), s plánovaným zavedením běžné a momentálně chybějící personalistiky zahrnující řadu věcí popsaných výš, a ideálně také napomáhající při generační obměně. Věkové rozpětí 30 - 85 let je nesmírně velkorysé, v mnohém přínosné, v lecčems ... zapeklité. Dále prostředí odborného (třeba investice do výzkumu), a v neposlední řadě i infrastrukturního: mám na mysli bezpečnost nás všech, o jejíž křehkosti jsem se tak krutě přesvědčili v prosinci 2023 na Filozofické fakultě UK.

V minulosti jsem u takzvaných "operáků" byla a vím, že jsou administrativně náročné – a zároveň že škola se s touto úřední zátěží umí vypořádat, když má dobré lidi a dobré procesy. Jako děkanka rozhodně budu mít zájem na tom, aby na DAMU tyto finance přicházely. Poskytnu maximální podporu všem, kdo se o ně budou administrativně starat, a budu očekávat profesionální pomoc ze strany rektorátu – mimo jiné i smysluplné rozdělení věcí, které se dělají výš a které děláme my na fakultě. Rozvojové projekty jsou prostě součástí financování rozvoje vysokoškolského sektoru, bez nich to nejde. Důležité je hlavně včas odhadovat sousta, která si bereme – ale hladoví být přece nechceme!

* * *

Nic z toho, co jsem výše popsala, není sprint na sto metrů. Je to naopak vytrvalostní běh na dlouhou trať. Často to vyžaduje důkladnou analýzu, mnohdy konzultace s lidmi mimo fakultu, případně celou školu, tu a tam soustředěný politický tlak – a dokonce politickou podporu. Vždycky to chce diskusi uvnitř DAMU ... a schopnost rozhodovat (se).

Vnitřní mapa DAMU

Následující pasáž věnovaná orgánům DAMU bude pro mnohé asi pohledem do zákulisí. Děkan či děkanka fakultu reálně řídí za pomoci, prostřednictvím a pod kontrolou řady odborných nebo samosprávných orgánů; u každého z nich navrhuju posun, o němž věřím, že při jeho fungování pomůže. A ve finále této části přirozeně doputuji až do divadla DISK.

Kolegium

Kolegium je poradní orgán, který si děkan či děkanka obsazuje tak, jak pro svoji práci potřebuje – a také s respektem ke všem součástem školy. Stávající složení je široké, přesto počítám s další členkou, a to s předsedkyní AS AMU. Dále bych ráda vytvořila tzv. rozšířené kolegium, a to přizváním zástupce studentů, předsedy komise pro vnitřní hodnocení DAMU, a také ředitele a ředitele tří výzkumných ústavů, které na DAMU působí. Fakulta je součástí AMU jakožto výzkumné organizace, a výzkum vždy souvisí se studijními programy: jeho výsledky se mají promítat do bakalářských a magisterských programů například v podobě studijních textů, ale také třeba experimentálně zaměřených workshopů, doktorandů a doktorandky by se do něj měli zapojovat. Školu navíc v roce 2025 čeká mezinárodní hodnocení vědy a výzkumu, s jehož výsledky bude zapotřebí pracovat. Pro diskusi o zaměření a struktuře výzkumu na DAMU musí být ve vedení školy vyhrazený pravidelný čas a prostor. Věřím, že pravidelné setkávání rozšířeného kolegia jednou ročně bude pro díře nových členů a členek přijatelné, vhodné a zároveň dostatečné.

Věnovat výzkumu péči v rámci kolegia považuji to za zásadní téma a úkol i proto, že se stále ještě nepodařilo dospět k vymezení toho, co všechno je či může být tzv. umělecký výzkum – a samozřejmě jím míním širokou škálu praktik. Toto vymezení je potřebné nejen pro nás samé, ale je důležité i při diskusi s výzkumným prostředím mimo nás, a se státní správou jakožto poskytovatelem prostředků. Jestli něco opravdu nelze prvoplánově sdělovat vnějšímu světu, tak to, že "umění je výzkum": znamená to totiž, že jednu a tu samou věc "vykazujeme" jako to *či* ono, nebo dokonce jako to *i* ono,

což naše okolí mate a oprávněně to v něm vyvolává pocit účelovosti. Při další komunikaci konceptu uměleckého výzkumu jak napříč školou, tak mimo ni, nabídnu svou zkušenost, která sahá přinejmenším do roku 2016 ke konferenci AMU *Artistic Research: Is There Some Method*, přes několikiletou spolupráci se Society for Artistic Research, až po listopad 2022, kdy jsem na téma advokacie uměleckého výzkumu pořádala sympozium všech uměleckých škol a fakult.

Akademický senát

Vnímám potřebu a chuť současného senátu zajistit do budoucna rovnoměrnější zastoupení kateder. Vykládám si to tak, že senát fungování akademické samosprávy nenahlíží optikou zažitého a nejsnazšího volebního mechanismu, ale přemýšlí o tom, jak institucionálně, a tedy udržitelně, zavést jakousi proporční demokracii. Vážím si toho i proto, že to prostě je kultivované hledání rozumných pravidel pro společné soužití ve škole, která je velmi odlišnou od školy, kterou DAMU byla před čtvrt stoletím a ještě dříve.

Pokud je to pro Akademický senát DAMU stále důležité téma, nabízím jako vklad do této diskuse svou zkušenost s fungováním akademické samosprávy, např. díky několikaleté spolupráci s Fórem předsedů akademických senátů Rady vysokých škol. Věřím, že stojí za to pokusit se vymyslet režim znemožňující příliš vychýlené či málobarevné spektrum, ostatně příklady takovéto praxe existují. Analýze možností a případnému a ustavování tohoto režimu poskytnu důkladnou podporu ze strany děkanátu, včetně právního poradenství zkušených vysokoškolských právníků – a to i na bázi osobních přátelských vztahů.

Umělecká rada

Čtyři roky, které leží před námi, představují pro Uměleckou radu DAMU zklidnění, co se týče schvalování akreditací studijních programů. Těžiště činnosti se přesune k habilitačním řízením a řízením ke jmenování profesorem. Je ovšem možné, že se do popředí zájmu dostane i otázka strategie rozvoje fakulty na další období. Současný Strategický záměr s vročením 21+ totiž nemá stanovený konec, a ten nutně dříve či později, více či méně očekávaně, nastane. Chci proto tento čas využít pro otevření přípravné diskuze o potřebách a ambicích fakulty na období cca 2027+. Vycházet přitom budu z vyhodnocení naplnění záměru 21+, který dobře znám a o kterém vím, že se úspěšně v mnoha bodech naplňuje.

Umělecká rada ale musí být orgánem, jehož složení zrcadlí stav současného divadelního světa – anebo který ukazuje, jak ten svět má vypadat. Poměr k dnešnímu datu – 17 mužů a 6 žen – říká, že o stavu, rozvoji a kvalitě divadelního vzdělávání rozhodují muži; zároveň vytváří představu, že v současném divadle jsou ženy v menšině. Veškerý respekt vůči současným členům a jejich zkušenosti umělecké, pedagogické i lidské, ani mnohé osobní přátelské vazby nedokážou ve mně utlumit pocit, že takto nastavená “mapa” divadelního prostředí je nepřesná a nevyvážená. S vědomím, jak těžké je pro úřad a činnost umělecké/ho radní/ho vyvolat nadšení, se o její překreslení s maximálním nasazením vynasnažím.

Plénium garantů

Těší mě, že DAMU ustavila plénium garantů bakalářských a magisterských programů. Stejně tak mě těší, že v hierarchicky ne zcela snadné situaci (garant programu je v principu podřízený vedoucího katedry, přitom se též zodpovídá děkanovi či děkance) nedochází ke střetům nad příliš různými názory. Setkávání pléna garantů má být střídme a zároveň užitečné, což se v současné době daří. Ještě o něco střídmejší, ale též pravidelné by mělo být v dalším období setkávání garantů tří doktorských studijních programů: ty se nepočítají na semestry, ale na akademické roky, studium je

individuální. Už zmíněný Strategický záměr 21+ předjímal “doktorské studium v novém hávu”, cesta ke změně byla dlouhá a nesnadná. Budu se těšit, že garanti formulují konkrétní návrhy sdílení a spolupráce, neboť právě takové přísliby v poslední fázi diskusí (v období duben–červen 2023) zazněly. A zároveň budu usilovat o to, aby do pěti let odpovídal profil všech garantů a garantek doktorských programů rozhodnutí Rady pro vnitřní hodnocení AMU i požadavkům Národního akreditačního úřadu: to znamená, aby další rozvoj byl v rukou kolegyň a kolegů, kteří mají sami titul Ph.D. a jejich odborná činnost měla mezinárodní rozměr. Tuto změnu lze přirozeně naplánovat a ve velmi rozumném časovém rámci provést.

V očekávání brzkého dopadu tzv. doktorské novely zákona o vysokých školách je zapotřebí férově stanovit rozdíly mezi prezenčním a kombinovaným doktorským studiem. Kvóty na počty prezenčních doktorandů po fakultách se na AMU domlouvají právě v těchto dnech; tato čísla nebudou vysoká, oborové rady budou pravděpodobně více než doposud pracovat s kombinovanou formou studia. Výše doktorského stipendia po přijetí novely má vystoupat na cca 25 000 Kč měsíčně, a bude dále každoročně růst v závislosti na růstu minimální mzdy. Je proto naprosto zásadní mít tento finanční rozdíl (zcela bez zaručeného stipendia u kombinovaného studia, a s částkou v podstatě odpovídající plnému úvazku odborného asistenta u prezenčního studia) odůvodněný jasným rozdílem ve způsobu plnění studijních povinností.

Změna režimu doktorského studia tedy výrazně zasáhne celé české vysokoškolské prostředí, a na žádné vysoké škole není ještě jasno, jak přesně budou peníze k doktorandům proudit, jestli jen prostřednictvím stipendií, nebo i přes úvazky, dohody atd. A lze očekávat, že to, čemu se říká zaručené stipendium, si časem vynutí změnu ve využívání stipendií na granty a projekty. Podle výsledků diskusí budu na úrovni AMU případně navrhovat aktualizaci Stipendijního řádu a s ním souvisejících předpisů. Když pomínu fakt, že u stejné či srovnatelné studijní zátěže budou doktorandi a doktorandky jednoho programu DAMU pobírat zaručené stipendium tři roky a u dalších dvou čtyři roky, považuju za nutné, aby se do grantového řízení promítal rozdíl mezi prezenční a kombinovanou formou studia; předpokládám totiž, že právě pro studující v kombinované formě budou mít finance na podporu dílčích projektů přímo související se studiem velký smysl.

Komise pro vnitřní hodnocení

Relativně nový poradní orgán Rady pro vnitřní hodnocení a děkana či děkanky fakulty zároveň je jediným místem, kde se pravidelně scházejí srovnatelné informace o tom, co se děje ve studijních programech, tedy jak a kam se rok od roku a krok po kroku posouvají. Při analýze studijní zátěže ve studijních programech budu Komisi pro vnitřní hodnocení oslovovat jako spolupracujícího partnera, čímž lehce rozšířím její stávající úkoly; má před sebou totiž vnitřní hodnocení dvou kateder, které jím ještě neprošly, a ke konci období lze očekávat přinejmenším přípravu na první hodnocení doktorského studijního programu. Nicméně snad ji zapojením do analýzy studijní zátěže zároveň přizvu k potřebnému vyhodnocení toho, jak po pěti a více letech studijní programy vyžrály.

Proděkanský tým

Již delší dobu mám jasno v tom, že rozsah věcí, které se na školách dělají, zdaleka přesahuje tradiční (a leckdy pouze setrvačností udržované) nastavení proděkanské trojice. Před 25 lety se řešila studijní problematika, ale nikoliv kvalita jakožto transparentnost a předvídatelnost postupů; umělecká tvorba, ale nikoliv výzkum rozeklaný mezi přízvisky vědecký a umělecký; zahraničí, ale nikoliv PR; a už vůbec se na proděkanské pozici neřešila strategie a rozvoj, protože nebyly strategické plány a rozvojové peníze – méně se projektovalo, méně se bilancovalo.

Dnes je situace velmi odlišná, a ve vedení fakulty má být více lidí – a to i proto, aby některé věci mohli sdílet a fungovala tak jistá míra zastupitelnosti, a hlavně aby se šíře i tíže úkolů prostě lépe rozložila a nikoho „agenda“ nezahltila. Počítám proto se čtyřčlenným proděkanským týmem s tímto rozvržením odpovědností:

- Studijní a kvalita
- Umění a výzkum
- Internacionalizace a PR
- Strategie a rozvoj

Se jmény a medailonky spolupracovnic a spolupracovníků seznámím akademickou obec DAMU osobně, a samozřejmě i s tím, jak se toto nové rozdělení setkává s pozicí tajemnickou a jejím výsostným údělem – tedy péčí o rozpočet a provoz školy.

Divadlo (a) DISK

Jestli je nějaký způsob, jak může děkan či děkanka přispět k tomu, „jaké divadlo se na fakultě dělá“, tak je to prostřednictvím divadla DISK (měla bych říct, že to je prostřednictvím celé školní infrastruktury, ale využijme DISK jako nejsrozumitelnější zhmotnění problémů a potřeb). Či řečeno lépe a šířeji: vytvářením podmínek pro to, aby se divadlo mohlo hrát tak, jak potřebují katedry pro své absolventky a absolventy. Že do DISKu různé katedry vkládají různá očekávání, víme už dlouhou dobu. To, že nedávno proběhla komplexní a hloubková analýza fungování DISKu, považuju za nesmírně důležitý krok. Vím dobře, jaký měla průběh i jaké jsou z ní výsledky, byla jsem totiž u vzniku metodiky, podle které se prováděla; zprávu z ní jsem důkladně četla a stručně diskutovala, a stejně tak jsem sledovala rozsáhlou – záběrem i časově – debatu o DISKu.

V Radě Disku jsou dnes zastoupené všechny katedry; vytvořil se ideální plán sezóny; změnil se Provozní řád, a také se v souvislosti s tím upravil článek 14. Statutu DAMU. Vnímám však, že pořád zůstává řada věcí k dotažení a řada věcí k úplnému vymyšlení.

K těm prvním patří zajištění splavného a udržitelného fungování Rady DISKu. Některé katedry v ní mají své zástupce na delší dobu, jiné na rok, což logicky vyplývá z jejich fungování. Výhody a nevýhody jsou zřejmé: delší členství může vést k automatismům, krátké členství k nutnosti opakovaně si na začátku každé sezóny některé věci vysvětlovat. Doladění s elegancí sobě vlastní dokáže zajistit ředitelka DISKu, pokud se ale ukáže, že se při něm ztrácí příliš mnoho energie, budeme společně vymýšlet pevnější a přesnější rámce; pozice DISKu musí být komfortní, očekávání kateder realistická. S tím souvisí i podvojný statut řady zaměstnanců a zaměstnankyň divadla, kteří také svým způsobem učí. I tady je zapotřebí ten pomyslný trojúhelník – studující, vyučující, personál – občas připomínat a takzvaně „vracet na koleje“, protože emoce s ním tu a tam zacloumají. Vím, že tahle křehká situace nemusí i může způsobovat nelady, přitom nejde o nic jiného než respekt vůči dohodnutým rolím, případně dvojrolím.

Tím, co je opravdu zapotřebí vymyslet, vykračujeme z DISKu ven. A bohužel nemáme kam vykročit. Je jasné, že „divadlo, které se na DAMU má dělat“, je na jedné straně založené na reprízování, na druhé straně na experimentu; ve skutečnosti není hlavním problémem prostor, ale čas. DAMU nemá takové štěstí jako školy ENSATT v Lyonu, Central School of Speech and Drama v Londýně, Hogeschool voor de Kunsten v Utrechtu, které disponují několika skvěle vybavenými sály – a koneckonců i JAMU je na tom lépe. DAMU bydlí v historických palácích v centru Prahy, nikoliv na rozsáhlém brownfieldu. Partnerské a sponzorské spolupráce jsou dílčím a plně standardním, byť znovu a znovu dohadovaným a potvrzovaným řešením. Pro zahájení výuky světleného a audiovizuálního designu v programu LADLA se hledá a nachází dočasné řešení, ale je zapotřebí mít do 4 let jistotu, že program má spolehlivě zaručený prostor. A stejně tak je zapotřebí dále hledat místo,

kteří by splňovali nároky experimentální tvorby oslovující jiného diváka než repertoárový DISK. Slíbit, že ho najdu, si netroufám; že ho budu hledat, slíbím s čistým svědomím ... a s energií sobě vlastní.

Svět kolem DAMU

Děkan či děkanka se nemůže uzavřít na fakultě, a ani se nemůže pohybovat jen ve světě divadla – i kdyby se sebevíc chtělo. Jsme součástí světa uměleckých vysokých škol, ale také spolupracujeme s kolegyněmi a kolegy z uměleckých fakult českých univerzit, a potřebujeme kontakt se zahraničními partnery. V těchto kruzích, které určují a zároveň zrcadlí podobu uměleckého vzdělávání, už delší dobu intenzivně figuruju; své vazby tu předkládám nikoliv jako reference od dřívějších zaměstnavatelů, ale jako doklad schopnosti mluvit za DAMU tam, kde to je zapotřebí.

Umělecké vysoké školy

Přirozeným partnerem DAMU je DiFa JAMU, zejména v nejužších otázkách divadelního vzdělávání, a také ostatní dvě pražské umělecké vysoké školy, UMPRUM a AVU. S DiFa JAMU tvoříme dlouhodobě tandem: sedíme si navzájem v radách a komisích, v minulosti jsme si navzájem hodnotili akreditace, a hlavně se vítáme a vídáme na festivalech, v rámci Zlomvazu i Encounteru. Jako čtyři umělecké vysoké školy tvoříme něco, čemu se na úrovni ministerstva říká 1. segment: jsme financované stejným způsobem. Společně jsme v minulosti řešili řadu projektů: když pomínu tradiční projekt zaměřený právě na festivaly, inspirativní bylo sociologické šetření mezi doktorandy a absolventy doktorského studia uměleckých vysokých škol, a v roce 2020 společné vyhodnocení toho, co nám přinesla novela zákona o vysokých školách z roku 2016.

Všechny tři tyto tzv. kamenné umělecké školy dobře znám: na JAMU jsem byla nedávno zapojená do rozsáhlého vnější hodnocení, s novou děkankou DiFa JAMU Blankou Chládkovou jsme už společně zažily leccos. S rektorkou AVU a jejím týmem jsem v posledním roce spolupracovala na konkrétních projektech souvisejících s akreditacemi i pedagogikou. S UMPRUM jsem byla ve velmi intenzivním kontaktu jako prorektorka pro studium v letech 2017-2021, kdy jsme se všichni snažili vstříbat nový zákon o vysokých školách. Myslím, že mám šanci, potenciál a možná i vybudovanou autoritu ve spolupráci pokračovat.

Umělecké fakulty vysokých škol

V posledních několika letech jsem měla možnost mnohem víc spolupracovat se zástupci – často přímo děkany a děkankami – uměleckých fakult českých vysokých škol. Nespadáme do stejného segmentu, máme jiný způsob financování; jestli však něco sdílíme, tak je to zaměření našeho vzdělávání a společenská funkce, kterou v tomto ohledu všichni plníme, ať už jsme v Praze, Brně, Zlíně, Ostravě, Liberci, Ústí nad Labem nebo v Plzni. Díky Radě vysokých škol, a konkrétně pracovní skupině všech uměleckých škol a fakult, se mi podařilo jednak navázat řadu velmi blízkých profesních přátelství, a také se setkávat nad tématy, která nás všechny zajímala. Už jsem zmiňovala celodenní sympozium k uměleckému výzkumu a doktorskému studiu, jako další příklad může posloužit kulatý stůl o umělecké pedagogice na AVU v prosinci 2023.

Radu vysokých škol, kde už druhý mandát sloužím jako místopředsedkyně a která mi pomohla pochopit obrovské množství věcí, které náš život na škole ovlivňují, vnímám jako jediný a také jedinečný prostor, kde se lidé z uměleckých škol a fakult „táhnou za jeden provaz“ nikoliv na základě zařazení do té či oné kategorie financování, ale na základě toho, že jejich studijní programy jsou umělecké. Tato spolupráce je velmi důležitá nejen při diskusích o RUVu, ale například při ustavování

a advokacii uměleckého výzkumu v českém prostředí; debata není jen odborná, ale i – vlastně hlavně – politická, a podpora okolního prostředí nezbytná.

Mezinárodní partneři

Třetí vrstva spolupráce, kterou v současnosti považuju za klíčovou a která DAMU podle mě v jedné konkrétní podobě chybí, má mezinárodní rozměr. DAMU pěstuje velké množství zahraničních kontaktů, které využívá ve prospěch jednotlivců či oborově zaměřených týmů; nemá ale vybudováno něco, z čeho by mohla systémově a partnersky těžit jako instituce. Umělecké školy se sice setkávají v rámci různých evropských sítí, většinou pod praporem nějakého tématu; bývá z toho zajímavá diskuse, nějaké podněty, tu a tam dílčí projekty – málokdy ale něco pevného a trvalého. Ráda bych proto na období svého mandátu ustavila mezinárodní radu složenou z pěti děkanek či děkanů uměleckých škol v Evropě, a nabídla jim pravidelnou diskusi o výzvách uměleckého školství, vycházejících jak z proměn divadla samotného, tak ze stavu současného světa, ostatně víc a stále rychleji tvarovaného umělou inteligencí a obecně technologiemi.

Podobnou spolupráci má řada škol. I já jsem měla tu čest se v podobném kontextu ocitnout v letech 2015–2018 jako členka mezinárodní Strategické komise pařížské Sorbonny. Vstupním vkladem z mé strany budou kontakty z roku 2020, kdy jsem za hlubokého covidu dělala rozhovory o se zástupci uměleckých škol v deseti evropských zemích – a vyvstal při nich zájem o něco hlubšího a dlouhodobějšího. Od kateder uvítám jejich vlastní návrhy, případně podepřené zkušenostmi s/z PQ. Od mezinárodní rady očekávám partnerské nahlížení za horizont bezprostřední budoucnosti: či jinými slovy něco jako společné vizionářství, které se promítne do další strategie fakulty. A ideálně též názor na to, jaké divadlo dělají naše studentky a naši studenti – tedy i setkávání s ním, a s nimi. Jestli jsem na úplném začátku koncepce projevila touhu po nějakém malém procentu děkanské radosti, tak je spojeno i s touto potřebou dívat se za hranice.

Začalo to kukátkem ...

... a to rozbitým. Někdy v květnu 1979 se v jedné z lóží na prvním balkoně vlevo v tehdejší Tyláku osmiletá holčička tak smála, že do přitmě pod sebou upustila rodinné divadelní kukátko, pravděpodobně z druhé půlky devatenáctého století. Naštěstí nepřistálo nikomu na hlavě, ale způsobně se rozkrápl vedle jedné z předních řad. Stalo se tak poté, co Josef Kemr pronesl slova: “Koukám tak do toho šídla večer za večerem při špatným světle a mám už od toho tak zkažený oči, že na třicet kroků už ani osoby nerozeznávám.” *Naši furianti*, režie Miroslav Macháček, premiéra leden 1979. Když skončil potlesk, s tatínkem jsme ve slavnostním oblečení lezli v přízemí mezi odcházejícími diváky po kolenou a hledali vrak a kousky nešťastného kukátka, protože maminka prostě nakázala, že kukátko po prababičce najdeme a spravíme. Bylo to poprvé, kdy jsem před divadelním hledištěm doslova ... poklekla.

S divadlem tak žiju od svých osmi let. Viděla jsem tenkrát všechno, co se v Praze hrálo. O pár let později mi začalo být jasné, co mě na divadle baví. A překvapivě to nebyla a není ono *tady a ted'*, anebo jenom to. Je to hlavně *potom a jinde*: tedy *jiný čas a jiný prostor*, kdy o tom, co jsem v divadle zakusila, přemýšlím, kdy se žité divadlo postupně stává mojí *pamětí*. Divadlo mě prostě doprovázelo a doprovází v tom, co považuju za nejdůležitější: myšlení. A notně mě k tomu vybízí.

Přílohou této koncepce je můj životopis, zde se proto představím velmi stručně. Na vysokou jsem nastoupila v říjnu 1989, vystudovala anglistiku a romanistiku. Byla jsem první studentka doktorského studia na DAMU, které jsem absolvovala pod vedením profesorů Jana Císaře a Patrice Pavise (společný česko-francouzský doktorát). Učím na DAMU od roku 2001, dvanáct let jsem vedla Katedru

teorie a kritiky. Vyzkoušela jsem si mnohé pozice a snad všechny "agendy", co na škole existují. Je mě vidět a slyšet i mimo DAMU a AMU, v diskusích s ministerstvem i na jiných platformách o financování a zákonu – a pevně věřím, že na těchto kolbištích vystupuji poučeně, jasně a kultivovaně. A také pravidelně vyhlížím za hranice, geografické, jazykové, kulturní i mentální; dnes se již zaměřuju hlavně na to, jak vypadá vysoké – a samozřejmě hlavně umělecké – školství. Moje práce pro divadlo se soustřeďuje na umělecký překlad, z francouzštiny a kdysi i z angličtiny. Koncepti na této umělecké činnosti nestavím, nečiním z ní argument pro zvolení. Jsem za ni prostě a jednoduše vděčná, a pokaždé ji vnímám jako pobyt v jižní Bretani: je mi při ní dobře, a to za každého počasí.

V závěru si proto dovolím špetku patosu. DAMU pro mě dnes je a nadále má být škola moderní, otevřená, různorodá, rozkročená mezi jistotou řemesla a nejistotou experimentu, mezi výchovou pro divadelních profese, které divákům do životů přinášejí momenty vytržení, a přípravou k povoláním, která skrz mechanismy divadla zlepšují každodenní svět kolem nás. Málokde se podobný étos zrodí. Budu považovat za svou povinnost, potěšení i čest moci o něj na DAMU s vaší pomocí a podporou pečovat.

V Praze dne 20. září 2024

.. a životopis volnou přílohou

Daniela JOBERTOVÁ

Vzdělání

- 1997–2001: doktorské studium na Divadelní fakultě AMU v Praze a na Univerzitě Paris VIII – Saint-Denis, Francie (režim co-tutelle): **Ph.D.**
- 1996-1997: Université Paris VIII, Francie, divadelní věda: **D.E.A.**
- 1994–1995 roční studijní pobyt na Ecole Normale Supérieure, Paříž, Francie
- 1992–1993 Suffolk University, Boston, MA, USA, divadelní věda: **B.A.** in Dramatic Arts
- 1989–1996 Filozofická fakulta UK, francouzština – anglistika a amerikanistika: **Mgr.**

Výuka na DAMU a tvůrčí činnost

Výuka ve studijních programech:

Kritický seminář – divadelní vnímání

Kritický seminář – analýza inscenace

Kritické praktikum I a II

Vývoj a proměny divadelní kritiky

Překlad uměleckého textu

Analýza a překlad odborného textu

Propedeutika kritického psaní

Dějiny divadla v kontextu západní kultury (vybraná období)

Významné inscenace českého a světového divadla (1 blok)

Současné divadlo západní kultury (do 2020)

Výuka mimo studijní programy:

Celoživotní vzdělávání DAMU: Tady+Teď=Divadlo (Základy divadelního vnímání pro středoškolské pedagogy, od 2023)

Centrum pro doktorská studia AMU: Výzkumné a publikační metody - Akademická integrita (blok v rámci kurzu pro doktorandy všech fakult AMU)

Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Katedra divadelních studií: Divadlo francouzského klasicismu (semestrální předmět, 2012, 2024)

Překlady divadelních her (výběr):

GELY, Cyril, *Nobelovka (Le Prix)*, (z fr., uvedlo divadlo Viola, Praha, leden 2024)

MARIVAUX, Pierre de. *Falešné našeptávání* (z fr., uvedlo Slovácké divadlo Uherské Hradiště, říjen 2017)

PINGET, Robert. *Arcivál* (z fr., in Francouzské drama dnes, 2. díl, Větrné mlýny, Brno, 2008).

KOLTÈS, Bernard-Marie. *V samotě bavlníkových polí* (s V. Jamkem), Divadelní ústav, Praha, 2007.

KOLTÈS, Bernard-Marie. *Tabataba, Coco*, Divadelní ústav, Praha, 2007.

LEMAHIEU, Daniel. *Mezi psem a vlkem* (z fr., in Francouzské drama dnes, 1. díl, Větrné mlýny, Brno, 2005)

FEYDEAU, Georges. *Taková ženská na krku* (z fr., uvedlo Národní divadlo v Brně)

LESAGE, Alain-René. *Vůně peněz aneb Turcaret* (z fr., uvedlo Národní divadlo moravskoslezské)

BEAUMARCHAIS, Pierre-Augustin Caron de. *Figarova svatba* (z fr., uvedlo Národní divadlo v Brně)
PY, Olivier. *Noční Faust* (dvojjazyčné scénické čtení, divadlo Ponec a Francouzský institut v Praze)
MARIVAUX, Pierre de. *Hra lásky a náhody* (z fr., uvedlo Národní divadlo moravskoslezské)

Další tvůrčí činnost (výběr):

2004: *Dny současného francouzského dramatu a divadla: Le théâtre prend la parole/Divadlo chycené za slovo* (šestidenní přehlídka přednášek, diskusí, scénických čtení, hostování; koncepce, dramaturgie, fundraising)

2001–2010: pravidelná spolupráce s Francouzským institutem v Praze (příprava hostování souboru L'Épreuve de l'Artiste ve Švandově divadle s inscenací hry D. Lemahieua *Koupající se ženy*; spoluúčast při přípravě scénického čtení Baudelairových *Intimních deníků* v divadle DISK; dramaturgie tematického večera věnovaného dramatikovi Jeanu Tardieuovi; dramaturgie tematického večera věnovaného B. M. Koltèsovi; dramaturgie tematického večera věnovaného Marie NDiayeové; spoluúčast při přípravě scénického čtení hry Philippa Minyany *Prolog*; spoluúčast při přípravě scénického čtení hry Oliviera Py *Noční Faust*; spoluúčast při přípravě hostování inscenace hry Jeana-Luca Lagarce *Pravidla bontonu v moderní společnosti*).

Publikační činnost (výběr):

JOBERTOVÁ, Daniela. KOUBOVÁ, Alice (eds.). *Artistic Research: Is There Some Method?* Praha, Akademie múzických umění v Praze, 2017, s. 191. ISBN 978-80-7331-472-9.

AUGUSTOVÁ, Zuzana. JIŘÍK, Jan. JOBERTOVÁ, Daniela (eds.). *Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2017, s. 331. ISBN 978-80-7331-410-1.

JOBERTOVÁ, Daniela. *Kniha na francouzském jevišti: mezi příslibem a odmítnutím divadla*. In: JOBERTOVÁ, Daniela, ed. a kol. *V hlavní roli text: podoby a proměny scénického čtení*. Praha: Akademie múzických umění, 2014, s. 149-172. ISBN 978-80-7331-307-4.

JOBERTOVÁ, Daniela, ed. a kol. *V hlavní roli text: podoby a proměny scénického čtení*. Praha: Akademie múzických umění, 2014, s. 261. ISBN 978-80-7331-307-4.

JOBERTOVÁ, Daniela (ed.). *Janu Císaři Ad Honorem*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2012.

JOBERTOVÁ, Daniela. *Když mluvit znamená jednat: francouzská dramatická a divadelní tvorba konce 20. století*. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2009. 195 s. ISBN 978-80-7331-152-0.

JOBERTOVÁ, Daniela. *Pingetovo divadlo iluzorní autentičnosti*. In: LAGARCE, Jean-Luc. *Francouzské drama dnes: antologie překladů současné francouzské dramatiky*. II, Cesta paní Knipperové do Východního Pruska, Arcivál, Divadlo bez zvířat. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008. s. 68–83. ISBN 978-80-86907-51-2.

JOBERTOVÁ, Daniela. *Znovuzrození dramatika: život a dílo Bernarda-Marie Koltèse*. In: KOLTÈS, Bernard-Marie. *Hry*. Praha: Divadelní ústav, s. 241–269, 2007. ISBN 80-7008-206-2.

JOBERTOVÁ, Daniela. *Oživování zmizelých světů: dramatická tvorba Daniela Lemahieua*. In: *Francouzské drama dnes: antologie překladů současné francouzské dramatiky*. I, *Mezi psem a vlkem, Inventury, Nad ránem...* Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2005. s. 42–55. ISBN 80-86151-87-5.

JOBERT, Daniela. *Metteur en scène versus auteur: servir ou asservir? (Le paysage théâtral tchèque)*. *Europe*, avril 2006, č. 924, s. 286–298, Paris.

JOBERTOVÁ, Daniela. *Současná francouzská dramatická tvorba: na věčném rozcestí literatury a divadla*. *PLAV*, č. 2, Praha, 2008.

JOBERTOVÁ, Daniela. *The Dialogical Monologue and the Monological Dialogue in Dramatic Works by Bernard-Marie Koltès: from Night Just Before the Forests Towards Roberto Zucco*. In: *Monologues: Theatre, Performance, Subjectivity*. Ed. Clare Wallace. Praha: Litteraria Pragensia, FF-UK, 2007, s. 66-89.

Konference (pořadatelství či spolupořadatelství):

Perspektivy teatrologie, 2023, třídní konference: blok Pedagogicko-vzdělávací panel (KTK, KDV FF-UK, Teatrologická společnost)

Perspektivy teatrologie, 2017, třídní konference; blok Divadlo a vzdělávání (KTK, KDV FF-UK, Teatrologická společnost)

How does performance philosophy act? Ethos, Ethics, Ethnography, 2017, čtyřdenní mezinárodní konference (DAMU; AV ČR, Performance Philosophy)

Artistic Research: Is There Some Method, 2016, dvoudenní mezinárodní konference (AMU, AV ČR)

Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi, 2015, dvoudenní mezinárodní sympozium (KTK)

Scénické čtení jako nezastupitelný fenomén zdravě fungujícího divadelního systému, jednodenní konference (KTK).

Další odborná činnost:

CÍSAŘ, Jan. *The History of Czech Theatre: A Survey*. Praha, Akademie múzických umění v Praze, 2010. Hlavní editorka, redakce anglického překladu.

Divadelní revue 2, 2011 – číslo věnované francouzskému divadlu (koeditorka tematického bloku); dále též překlady odborných studií z francouzštiny.

Zaměstnání a další působení ve vysokém školství

- 2021– dosud: místopředsedkyně Rady vysokých škol
- 2021–2024: členka Akademického senátu AMU (předsedkyně legislativní komise)
- 2021–2024: garantka kvality AMU, posléze metodička kvality AMU
- 2017– dosud: místopředsedkyně Rady pro vnitřní hodnocení AMU
- 2017–2021: prorektorka AMU pro studijní záležitosti a zajišťování kvality
- 2013–2016: prorektorka AMU pro mezinárodní vztahy a zajišťování kvality
- 2008–2021: vedoucí katedry teorie a kritiky DAMU
- 2007: docentka v oboru Dramatická umění – Teorie a kritika
- 2007–2013: proděkanka pro zahraniční záležitosti DAMU
- 2002–2006: proděkanka pro pedagogické záležitosti a vědecko-výzkumnou činnost DAMU
- od 2001: odborná asistentka na katedře teorie a kritiky DAMU

Národní i mezinárodní zkušenosti

- 2024: předsedkyně hodnotící komise pro vnější hodnocení Masarykovy univerzity, se zaměřením na institucionální prostředí a kulturu kvality po cca 5 letech od udělení institucionální akreditace (termín hodnocení: červen 2024 – leden 2025, site visit prosinec 2024)
- 2024: členka mezinárodního panelu pro institucionální hodnocení Griffith College, Irsko (termín hodnocení: červenec 2024 – únor 2025, site visit říjen 2024)
- 2023: místopředsedkyně hodnotící komise pro vnější hodnocení Univerzity Karlovy v Praze, se zaměřením na institucionální prostředí a kulturu kvality po cca 5 letech od udělení institucionální akreditace
- 2022: členka mezinárodního panelu pro vnější hodnocení Vilnius College of Design (Panel Secretary)
- 2021: členka mezinárodního panelu pro vnější hodnocení Lithuanian Music and Theatre Academy (Academic Member)
- 2018–2024: členka komisí Národního akreditačního úřadu (NAÚ) pro udělování institucionálních akreditací českým vysokým školám

- 2018–2023: členka komisí NAÚ pro udělování programových akreditací a akreditací habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem
- 2015: členka komise pro udělování akreditací uměleckým studijním programům na divadelních školách v Litvě (čtyři obory herectví)
- 2015–2018: členka Strategické komise Sorbonne Universités
- 2012–2018: členka Schvalovací komise programu Erasmus+ při Domě zahraniční spolupráce

Ocenění

2005: z rukou velvyslance Francouzské republiky převzala řád **Akademických palm**, hodnost **Rytíř**, za dlouhodobou systematickou propagaci francouzské dramatické a divadelní kultury v České republice.